

DÉLSOMOGY

Megjelenik Szigetvárott hetenkint egyszer: Vasárnap.

Előfizetési árak:
Egész évre . . . 8 korona. — Félévre . . . 4 korona.
Negyedévre . . . 2 korona 50 fill.
— Egyes példány ára 20 fillér. —

Dr. Kriszt Béla
főszerkesztő.
Bárvárth Gyula
felelős szerkesztő.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Igmándy-utca 80. szám.
Kéziratot vissza nem adunk.
Nyílt-tér garmond sora 40 fill.

Az inség jegyében.

Ma már mindenki tisztában van azzal, hogy Magyarországon az 1904-1905-iki termelési év inséges jellegű lesz. Ezen már az egek csatornáinak megnyílása sem segíthet; a kukoriczát, a burgonyát, a takarmánynövényeket az országos aszály nagyrésztben tönkretette, de sokat ártott a kerti növényeknek, dohánynak, káposztának, őszi gyümölcsnek és a szőlőnek is. Ami pedig a teljesen véget ért aratást illeti, annak eredménye tekintetében a nézetek még igen elágazók. A földmívelési minisztérium 35.6 millió métermázsára becsüli az ideai buzatermést és 11.7 millió métermázsára a rozstermést, holott tavaly buzából 44 millió, rozsból 13 millió mm. termett. Mindazonáltal a szemtermelésből a tavalyi export mennyiségének 60-70 %-át exportálni lehetne az idén is, ha a kukoricza- és burgonyatermés rendkívül csekély hozama folytán a buza és rozs felesleg-

re nem volna szüksége a belfogyasztásnak, míg a takarmánytermények hiánya az árpakivitt alterálja.

Az 1904/1905. év inséges jellege mellett is azonban a valódi inség beállását és annak általánossá válását nem tartjuk bekövetkezhetőnek. Először is a főszükséglet: a kenyér biztosítva van; a 35.6 millió métermázsás buza- és 11.07 millió mm. rozstermés megadja az ország népének a kenyeret, csak idejében meg kell tenni az intézkedéseket arra nézve, hogy a rendelkezésre álló feleslegek eljuthassanak oda, ahol főleg a kukoricza- és krumplitermés hiányát kenyérmagvakkal kell pótolni.

Takarmány dolgában, amely a második főszükséglet képezi, már rosszabbul állunk, de nem reménytelenül. A szénatermés az ország számos helyén kielégítő volt, csak arra kell figyelmet fordítani, hogy a széna- a legelők teljesen kopárva válása miatt a tél beköszönte előtt, el ne pocsékolassék. A gazdáknak már most hozzá kell kez-

deni állatállományuk apasztásához, mielőtt azok még jókarban vannak és illelő áron értékesíthetők; a szükségkép megtartandó állomány táplálása céljából pedig idejében le kell vágni a kukoriczát, amely termést már ugysem hoz. Más meddő kerti növények is felhasználhatók e célra, ugyszintén a tarlók is. A lombtakarmányt pedig gondosan gyűjteni kell, amíg lehet és igen takarékosan kell bánni minden takarmányfélével. Az ideai gyümölcsstermés eddig igen kielégítő volt és egyes termelőhelyeknek szép pénzt hozott be; az őszi gyümölcshöz, különösen a szilvaterméshez sok helyen még mindig jó reményeket fűznek. A gyümölcs szintén jó kenyér pótló, csak idejében figyelmeztetni kell a termelőket arra, hogy a gyümölcsöt, olcsó árban való értékesítés helyett, konzerválják.

A kormánynak és a hatóságoknak mindenesetre nagy tevékenységet kell az inség elhárítása érdekében kifejteniök, de tévednek azok, akik azt hiszik, hogy ez a takarmányfélék exportjának

Erkölcsök.

Káprázatos szép terembe,
Fényes uri kávéházba,
Czigány primás a nótáját
Bésán kezdi megújrazza.
Jajgat a hur . . . sir a nóta
A falunak két gyöngyéről,
Hegyek ormát — piros csizmát
Hóval lepő hideg télről.

„Meggzólal a kecskeméti“ . . .
Őszi rózsá is kesereg:
Mégis csak úgy félig-meddig
Hallgatja a vendégsereg.
Hiába sir bánatosan
A vén primás szárazfája —
Ki hallgatná már másnapig:
„Lehullott a rezgő nyárfa“ . . .

Egyszerre csak zúg a „hajrá“!
Minden szempár ragyog nyomba,
Ha! rákezd az öreg primás
Éppen mostan a kis Khonra.
Nem lelkesül a magyar sziv
Régi magyar nótát hallván,
Csak Bob urfi kell minékünk
A ki „hej! legény a talpán“

„Kidőlt a fa mandolástól“
Ez a nóta mit ér nekünk? . . .
De Zimberi szép asszonytól
Ujra pezseg lomha vérünk.
Már minálunk csak a „yess yess“
S a „dunári walczer“ járja,
S egymás után hull az arany
Bozsa Mári szoknyájára.

Ne csengjen le a húrodról
„Fehérgula kis kolompja,“
Azt a dalt se muzsikáld el
A mi ott szól a fonóba,
Biharinak kisergőjét
Ne huzd ne huzd öreg primás,
Nem való már a magyarnak
Búbánatos csendes sirás.

Kacagjon csak minden dalod
Mámorteli éjszakáról;
Törbe csaló csábos szemről,
Piros csattos harisnyáról! . . .
Hires Rákos mezejéről
Öreg primás ne szólj többet,
S megbecsül a cifra világ;
Nagyságos úr lesz belőled!

Peti Sándor.

Alkony a tengeren.

Irta: Antalffy Endre.

Egész délután forrón sütött a nap. A csupa vasból épült lomha hajókoloszsus a bordázattól az utolsó vasszegig átmelegedett, hogy érne nem lehetett hozzá. A fedélzet csillogó fehérrefestett felső tétéről, azon szemvaktóan és tüzesen pattant vissza a fény és a melegség türhettlenségig tikkasztóvá forralván körül minden csepp levegőt, hadat üzent a pihenésnek, a nyugalomnak, a lélegzetnek.

A hangtalan csüggedés, a tehetetlen bosszankodás kifejezése ül az utasok arcán, kik mint valami alélt tömeg gubasztanak a fedélzet nagy vitorlaváson sátora alatt, egy mozdulás, egy hangosan kiejtett szó nélkül. Ki hitte volna, hogy akkora sulya legyen a nap lehellétének?

Meg nyomja az agyat, belapítja a mellét bár a levegő hátán repül, s a sirály libbenő szárnya alatt is árnyékká lesz. Am ha felülről tűz, mint valami hatalmas acélprés ránehezedik a mozgásra, az életre, az elevenségre, kiserked alatta a vér, meghal az életkedv.

megtiltásában áll. Ez rossz és egyszerűségi mind czéltalan gazdasági politika volna, mert hiszen: ha nincs felesleges takarmányunk, azt tilalom nélkül sem fogjuk exportálni.

Szigetvár költségvetéséhez.

Kötelességünknek tartjuk városunk 1905. évi költségvetése felől t. olvasóinkat tájékoztatni: röviden e tárgyra vonatkozó észrevételeinket megtenni.

Szigetvár nagyközség 1905. évi költségvetésének elírásait, úgy ahogy azt a képviselőtestület egyhangulag elfogadta a következő:

Bevétel 37218 kor. 75 fillér.

Kiadás 66420 kor. 81 fillér.

Pótadó utján fedezendő hiány 29207 kor. 06 fillér.

A betérjesztett költségvetés miután elfogadtatott, elhatározták, hogy a mutatkozó 29207 kor. 06 fillér fedezetlen hiányból 28869 kor. 06 fillér az összes egyenes állami adókra pedig a földadó kivételével a többi egyenes állami adókra községi pótdadókban kivétel nélkül és pedig oly módon, hogy az első csoporthoz tartozó 28869 kor. 06 fillérből 340/886 számú közigazgatási bizottsági határozat alapján iskolai kiadásokra fordítandó 2400 korona törzsvagyon jövedelem levonása mellett kivetendő iskolai és keresztény felekezeti kiadások címén csak a keresztény vallású adózókra 10660 korona, egyéb kiadásokra a keresztény és izraelita vallású adózókra együtt 12709 kor. 06 fillér, a harmadik csoport szerint mindenkire 5888 kor. vagyis 29207 kor. 06 fillér és ehez képest a községi pótdadó százalék lesz, feltéve, hogy az államiadók összegében változás nem áll be:

a.) *Keresztényekre* I. csoport után 40.07%

b.) *Izraelitákra* I. csop. után 20.75%

c.) *Mindenkire* III. csop.] után 12.07%

mert a becsatolt kimutatás szerint a keresztények összes állami adója 51021 kor. 39 fill. Az izraeliták összes állami adója 11227 kor. 02 fill. Keresztény és izraeliták összes állami adója a földadó kivételével 48369 kor. 89 fillér: Megjegyezzük, hogy a keresztények pótdója összevonva 54.14/100 sz. Az izraelitáké pedig 32.82/100

Már most kivonatolva szányszerűleg előttünk áll a jövő évi költségvetés, amely bizony szomorú képet mutat városunk nagy szegénységéről. Mert bizony szomorú dolog az, midőn egy község lakosága annyira megvan terhelve pótdadóval, hogy az állami adó felénél is többet fizet, akkor amidőn recompensatio fejében nem kap semmit érte, — vagy oly keveset mi szóra sem érdemes. Nálunk pedig ez így van!

Mit fogunk csinálni a jövő inséges évben? — Persze ezzel a városházán nem törődnek. Nem törődnek velem sem ott, — sem az adóhivatalban. Mindenütt a jelszó. Fizess! de minél többet, hogy miből, azt ismét nem kérdezik. Pedig tisztelt városatyák, mindezekkel nagyon is kellene önöknek törődni; mert a nép bizalma nem azért állította oda önöket, hogy az előadói javaslatot mindig egyhangulag és mameluk módra elfogadják, még akkor is ha lehetlenséget kér az előjáróság és hogy ezáltal a polgárság nyakába folyton nagyobb és nagyobb terheket rójanak, újabb és újabb adósságokat csináljanak. Vagy talán utánzasi mániába szenvednek Önök tisztelt uraim? Mert úgy tesznek mint a dunaparti sok tornyu palotában lévő országgyűlési képviselő collegáik, kiknek nagyrésze szinten mindent megszavaz a nemzet rovására, anélkül, hogy közállapotainkkal, közigazgatásunkkal törődjenek?

Már pedig ez nem jól van így. Eleget akasztanak ott a nyakunkba a méltóságos és nagyságos urak, és Önök tekintetes urak idehaza még fokozzák a terheket a helyet, hogy apasztani igyekeznének.

Számtalan olyan tervet és példát hoz-

hatnánk fel, hova önöknek mint Montecuculi hadvezérnek a háboru viseléséhez mindig csak pénz és pénz és ismét pénz kell! Igaz hogy pénz nélkül mitsem lehet kezdeni, de még olyan dolgot nem láttunk amiből a községnek olyan megfelelő haszna lett volna, mely arányban állana annak megterhelésével.

Nagyzási és utánzasi mániába szenvedünk. Mindent egyszerre szeretnénk. Pedig sajnos nincs hozzá erőnk, sem tehetségünk. És mi mégis, — hogy csak egy példát említsünk és, palotákat építettünk az egyszerű tiszta és lakható iskolák helyett. Persze szükségünk van arra, hogy külsőleg mutassunk; de higgyék el így sem sokat mutatunk, mert ha a vidék lakói Szigetvárra jönnek igaz, hogy megbámulták és meg bámulják a mi drága Baumgartenünk mű remekeit, amelyet eddig is józan eszűkkel mindenhez hasonlítottak csak polgári iskolához nem. Hogy a másiktól mi sül majd ki, meglátjuk.

Erre az ujonan építendő állami elemi iskola építésére, mely Baumgarten ur kecsgetése szerint talán százezer koronába is kerülhet, felvettek nyolczvanezer koronát 96%-os árfolyammal a „Pesti hazai első takarékpénztár“-tól, 50 esztendőre 100 félévi részlettörlesztéssel. *A kölcsön biztosítására lekötött a község összes vagyona, közjöveldelmei és közjavadalmai, valamint a községi pótdadó is.* És ha esetleg, Isten óvjon bennünket, hogy valamikor a fizetési határidőt elmulasztjuk, mert akkor a lejárat napjától 6% késedelmi és ezenkívül 1% bírságot is fizethetünk. És ha a lekötött vagyon bármilyen okból nem lenne elég, úgy a fizetendő összegeket a község lakóitól és ismét csak a pótdadóból vasálnák be. A nevezett takarékpénztár biztosításul vagyonunkra elsőbbségi jogot nyert.

Ezek után láthatjuk, hogy már a ma Szigetvárrott születendő gyermek nem csak eredendő bünnel jön e világra, hanem mindjárt adóssággal és pedig jó csomó adóssággal, melyet apái hagynak neki örökül, hogy ötven éves koráig viselheti. És mire beszél-

Szerencsére, már meglehetősen oldalt fordult a nap tányérja s nyugaton pirosani kezd az alkonyati ég. Arra felé, merre a hajó tart, millió leírhatatlan és elemezhetetlen fényben kezd játszani a tenger. Kelet felől libbenő szellő tör utat magának, csalja a nyugati fény, oda röppen és belefut. Am mind újabb és frissebb szellő s hullám tör a nyomába s alig telik bele egy rövid félóra, keletről nyugotnak huzni kezd a sima, fátolsuhogású esti szél.

A mérhetetlen víz, a szemhatár nagy szabályos körében, mintha maga is fellélegezne a hirtelen változáson. Apró, borzas hullámok szaladnak rajta szerteszét, kergetőzve, egymásra bukkánva, mint a pajkosan hancurozó gyermekek. Mintha színes, apró kíváncsi halfejek ütődjenek fel a tenger pazarszinü szőnyegére alól, olybá tűnik fel az embereknek a tenger nyugati fele. A színeknek nem álmódott, vakítóan szeszélyes és kápráztató skálájába szövődik minden, víz, levegő, égboltozat, összeforrva szemnek elválaszthatatlanul. A színjátszó bársonynak a törése ilyen, hol lehetetlen megállapítani az egyes színek határát s zöldnek látjuk azt, a mely előbb piros, vagy halványkék szín-

ben kápráztatta a szemünket. A nap állásának a változása másodpercenként a fluoreszkálás új és kiapadhatatlan szövvényü játékával lep meg. Eleinte zöldes sárgán villanó felületre tűz le a nap piros és arany sugár permetegye, majd a mint lejjebb sülyed a nap, mindenütt győz a piros és aranszin s mintha vér festené széltehen a nehéz sósvizet.

Abban a pillanatban, a mint a nap égő piros koronája a látóhatár karimájához ér, a szemhatár keleti felén már megszületik az éjszaka. Mintha egy képzelti mérleg két karán volna elosztva a nappal halála és az éj születése: az egyiknek végsúlyedése felbilenti a másikat. Nincs átmenet, nincs vajadás. A sötétség közvetlenül öröklődik a fény nyomába s pislogás nélkül alszik ki az alkonyi sugár. A sötétségnek ebben a nagy diadalban az éjszaka a győzelmi szárnybontásában emelkedik a lélekben igazi költői fenségébe tengeren az alkony.

Nem a napnyugvás kápráztató szín egyvelege az mely kifejezhetetlen, örökértékű hangulatokkal gazdagítja a lelket. A csillogó égitestek szemfényvesztő gyorsaságban való egymásra következése ugyszólván

csak elsuhan a szem reczehártyája felett. A lélek eszmélő ideje, mely hangulatok születéséhez okvetlen szükséges az egymásra nyomuló különféle hatások elkülönítésébe vész. A napnyugvás szemet izgató színjátéka, a tomboló fényhatások lázba hozzák a lelket, a hirtelen elterülő éjszaka kékje, a mely megnyugtatta azt s szét tárja előtte a sejtések fátyolos kárpitját.

Valami különös ellentét van a fény, a világosság, nemkülönben a sötétség természete között a tengeren és a szárazföldön.

A világosság a szárazföldön a bátorság forrása, az éjszakai sötétségek rémekkel fenyegető veszedelmek sejtésével töltik meg a képzeletet. Állandó törvény ez melyhez gyermekkorunk lelkivilága is igazodik.

A tengeren minden megfordítva van. Itt a világosság, a látás szüli a félelmet s az éjszaka tesz bátorrá. A tisztán megvilágított szemhatár óriás területének, a hullámok tolongó harcának szemlélete, a lélekbe erőszokolja a mélység, a lefelé terjedő örvénylő végtelenség hátborzongató képzetét. Az éjszaka az önkénytelenül sejtő lélek kutatása más irányt vesz. Célja a magasba nyúló végtelenség, hova az ég sötét bársonyán ki-

ni tud majd addig ismét gondoskodnak arról a városházán, hogy még 100 évre terjedő terhet rójjanak úgy a jelen mint a jövő generációra. Bizony Isten akkor az a gyermek nem azt fogja mondani, hogy papa, mama, hanem azt, hogy miért nem születtem ezer évvel ezelőtt.

Azt azonban ne higgye senki, hogy mi nem ismerjük el azt, hogy hasznos beruházásokra szükség van, de csak olyanokra melyek nem csak a reájok fordított költségek kamatait hozzák meg, de azon felül még jövedelmezőségükkel a községi pénztár bevételeit szaporítják.

Ezeket kívántuk megjegyezni és az előjáróság és képviselő testületnek figyelmébe ajánlani, hogy mindenképp áthasson az a tudat, hogy a közérdekért szolgáló polgártársainak jólétét előmozdítani nem csak emberi, de hazafias kötelességünk is.

H I R E K.

— **Nagyboldogasszony napja.** A rom. kath. keresztény egyház holnap üli meg a bold. szent szűz tiszteletére rendelt ünnepét, amely egyszersmind Magyarország védaszszonyának ünnepe is. Ez alkalommal a hozzánk közelfekvő Turbékban nagy bucsu tartatik, hova már szombattól kezdve zarándokolt a keresztény hívők serege.

— **Személyi hir.** *Olay* Lajos kerületünk országgyűlési képviselője, mint értesülünk f. hó 18-án városunkba érkezik.

— **Pénztárnok választás.** A belső somogyi ev. ref. egyházmege a csurgói ref. főgymnasium egyesített pénztárnoki állására az egyházmegyei közgyűlésen *Sárközy* Vinczét választotta meg.

gyuló hold és csillagok fénye vonza.

A csillagok szelíden ragyogó világába elmerülő lélek elszakítja magát az egyszintes régióktól s minden gondolatával és érzésével a magasban él. A tenger mélységet sejtető hullámot körül sötétség fedi, mintha eltűntek volna, mintha nem is léteznének. Az éj sötétjében is biztosan haladó hatalmas hajóóriás elé ezüst sugarakból ver hidat a nyájas holdvilág. Mindez oly kedves, oly biztató. Mintha az egész világ, a tenger, a hajó, az élet a csillagokhoz tartoznék s a pusztulásnak, a halált jelentő mélységnek nem volna felette semmi hatalma. Bár hova fordul a szem biztatóan hunyorgató csillagok fényével találkozik

A hajó fedélzetén egy-egy hüvös szelő rohan, libben keresztül. A mellok kitágulnak s a délutáni komorság helyét az emberek arcán vidor elevenség kifejezése váltja fel. Mint széjjel nyíló virág helyhő, kinyílik a kedély ezervirága, s reménység, terv, bizalom, szeretet, öröm szavai hangos zivajjal töltik meg a levegőt.

Fent a torony magas árbóc tetején öklömnymi villamos lámpa löveli piros fényét az éjszakába. A hajó meg-meg előre, s víz a part felé reménységet, bizalmat, tervet örömet, büt, szeretetet, életet. S míg a szem fel a csillagokba néz, feledi az észnek az emberi értelemnek azt a csöpp, de erős világot, mely a hajóhidon, a kapitány szobájában ott virraszt a rezgő, ingó mágnestű felett.

— **A csendőrség és a tűzoltás.** A gyakori tűzveszedelem alkalmából érdemes rendeletet adott ki *Nyíri* Sándor honvédelmi miniszter, a melyet most küldtek szét a csendőrparancsnokságoknak. A rendelet meg-hagyja, hogy olyan városokban és községekben, a hol hivatásos tűzoltóság van, a csendőrök hetenkint két órában tanulják meg a tűzoltást és életmentést. A vidéken előforduló tüzeknél sok esetben vezető szerepe jut a csendőrségnek és így igen fontos, hogy a csendőrök a tűzoltásban is bizonyos szak-képzettséget sajátítsanak el.

— **Nyomtalanul eltűnt.** *Császár* János helybeli kőműves inas f. hó 8-án a hajnali órákban hazulról nyomtalanul eltűnt, s daczára a megindított nyomozásnak még ez ideig sem került elő.

— **Meghívó.** A magyarországi cipész és csizmadia-munkások és munkásnök szakszerveletének szigetvári csoportja 1904. augusztus hó 20-án (*Kész* Sándor-féle) Zöldfa vendéglő összes helyiségeiben saját könyvtára javára, világposta konfetti, szerpentin, tekeverseny és táncszal egybekötött *zártkörű alakuló ünnepélyt* rendez. Beléptidij személyenkint 60 fillér, tagoknak 40 fillér.

— Az ünnepély kezdete délután 4 órakor. Jegyek előre válthatók *Kész* Sándor vendéglősnél és a rendezősnél. Jó zenéről a rendezőség, jó ételek és italokról a vendéglős gondoskodik. Az ünnepély kedvezőtlen idő esetén is meglesz tartva. Felülfizetések köszönettel fogadottnak és hirlapilag nyugtáztatnak.

— **A fűszerhamisítások ellen.** A belügyminiszter 61.616/1903. számmal rendeletet tesz közzé, melyben a hatóságok tudomására adja, hogy a hamisítottak bizonyult, de különben az egészségre ártalmatlan fűszerek (török bors, safrány, majoranna stb.) forgalomba hozóival szemben az 1876: XIV. tez. 14. §-a alapján a kihágási eljárást meg lehet indítani és marasztaló ítéletet is lehet hozni.

— **A munkaszünet felfüggesztése.** A hivatalos lap a kereskedelemügyi miniszternek rendeletét közli, mely szerint a Szent István napot követő vasárnap munkaszünetének részleges felfüggesztéséről szól. Szent István napja ugyanis az idén szombattra esik és így két munkaszüneti nap közvetlenül követi egymást. Hogy az ipari munka és az üzleti forgalom — főképpen az élvezéssel kapcsolatos — ne szüneteljen két teljes napig, elrendelte a miniszter, hogy mindaz az ipari munka, mely a kereskedelmi miniszternek múlt évi június 13-áról való 28.559. számú rendelete szerint vasárnap csak délelőtt van megengedve, az augusztus 21-ére eső vasárnapon kivételesen reggel hat órától déli tizenkét óráig és este hat órától kezdve zavartalanul végezhető.

— **Adózás.** A kir. pénzügyigazgatóság jelentése szerint az elmúlt július hóban egyenes adóban 125473 K. 11 fill. (44586 K. 94. fillérrel több mint tavaly júliusban) fizetett be a vármegye közönsége. Hadmentességi díj 13026 K. 27 fill. folyt be. Egyéb kincstári tartozások és fogyasztási adók rendben folynak be.

— **A legsúlyosabb beteg** a szigetvári kórházban, mint nem rég hírül adtuk *Kovács* János szulimáni lakos volt, kinek alsó testrészét a járgányos cséplőgép össze-

röncsolta, úgy hogy életben maradásához maguk az orvosok is kevés reményt fűztek. Azonban mint értesülünk a súlyos sérüléseket szenvedett emberen ki már a halál torkában volt, oly sikerült műtétet végeztek orvosaink és oly szorgalmas ápolásban részesítették az irgalmas nővérek, hogy már vasárnap teljesen gyógyulva hagyta el a kórházat.

— **Gyujtogató unoka.** Mint lapunknak írják f. hó 7-én délután 3 órakor Teklafaluban *Krachenfels* József polgár udvarán a boglyába rakott nagymenyiségű széna lángba borult. A község lakóinak szerencsére sikerült a tüzet eloltani s tova terjedésében megakadályozni. Mint később kiderült a gyujtogatást játék közben károsnak unokája. *Keller* Miklósnak János nevű öt éves fiaeskája okozta. A széna nem volt biztosítva. A csapás midőn oly szűkében vagyunk a takarmánynak, bizony elég érzékenyen sújtja a szegény gazdát. Még mi ez ideig szerencsések vagyunk, mert ebben a nagy szárazságban a szigetvári járásban ez az egyetlen tüzeset történt.

Szociálista népgyűlés lesz nálunk e hó 20-án délután 4 órakor a vásártéren, kedvezőtlen idő esetén a központi vendéglőben a következő napirenddel: 1. A politikai helyzet. 2. A nép helyzete és faladata. 3. A sajtó. 4. A megyei értekezlet egybehívása. 5. Indítványok. Ugyanaznap délelőtt 10 órakor az építő munkások a központi vendéglőben tartanak nyilvános szakgyűlést.

— **Házasságok június havában.** A folyó év június havában 11.257 pár kötött házasságot a Magyar birodalomban, még pedig 10.420 Magyarországon és 837 Horvát-Szlavonországokban. A múlt év június havához képest az idén 656-tal kevesebb volt a házasságkötés, az első hat hónapot véve pedig az idén 2391-gyel kevesebb pár kötött házasságot, mint az 1903. év első felében. — Keresztény-zsidó házasság 35 kötött e hónapban s ezek közül 18-ban a menyasszony 17-ben pedig a vőlegény tartozott a zsidó felkezethez. — A 35 keresztény-zsidó házasság közül 5 esetben történt megegyezés még pedig négy esetben a keresztény s egy esetben a zsidó fél vallásának javára.

— **Fogspecialista.** *Prohászka* Sándor budapesti fogművész kit már tavalyról is előnyösen ismer közönségünk, a közel napokban városunkba érkezik. S készít összes a fogászatban előforduló különlegességeket. Nevezett specialistát kinek műveletei mindig tökéletesen sikerülnek, a t. közönség figyelmébe ajánljuk.

— **Az állategészségügy** állapota a múlt hónapban vármegyénkben nem volt éppen kitünő. A sertésvész, ragadós száj és körömfájás ismét több községben lépett fel, a lép-fene pedig igen rossz indulatu alakban uralkodva, nagy károkat okozott.

— **Hűtlen cseléd.** A pinceajtót emelte ki a sarkából *Kohn* Miksáné (kaposvári) lakos cselédje *Köcsög* Teréz és a pinczéből már hónapok óta lopta a finom palaczk borokat. De ezzel nem elégedett meg a tolvaj házi szarka, hanem mindent lopott amit csak lophatott. Így 12 kgr. kocka cukrot is találtak nála. *Kohn* né a tolvaj leány megbüntetését nem kívánta, a rendőrség mindazonáltal 3 évre kitiltotta a város területéről,

— **Lövés az éjszakában.** Az éjszaka néma csendjét és az alvók álmát két majdnem egymásután következő lövés zavarta meg szerdán éjjel 12-és 1 óra között. A lövések mintha a vasut felől történtek volna úgy hangzottak. Jó volna ha a csendőrség és rendőrség kissé utána járna a dolognak, hogy kik és miért lövöldöznek éjnek idején? Mert bizony egy cseppet sem kellemes, ha a békés polgárokat lövések riasztják fel álmaikból.

— **Az ipartestületi tagság.** A kereskedelmi miniszter 36.158/1904. sz. elvi döntésében kimondta, hogy az ipartörvény 124. §-a csak azt mondja ki, hogy az illető község területén képzéshez kötött mesterséget űző iparosok az ipartestületnek feltétlenül tagjai gyanánt tekintendők e rendelkezés azonban nem zárja ki azt, hogy az ipartestület alapszabályaiban esetleg oly rendelkezést is felvegyen, hogy az említett iparosok saját elhatározásuk alapján üzletük megszüntetése után is a testület kötelékében maradhatnak.

Hírek a városházáról.

A képviselőtestület e hó 6-án rendkívüli közgyűlést tartott Balogh József bíró elnöke alatt.

A gyűlésen a t. városatyák közül a lehető legkevesebben vettek részt. Ime a jelenvoltak névsora: Balogh József bíró, Vargha Sándor főjegyző, Pandurits István helyettes bíró, Dr. Kriszt Béla és Darázi József esküdtek, mint az előjáróság. A 40. tagból álló képviselőtestületből uramfia csak négyen jelentek meg s ezek a következők: Walde Lajos Weichart Rezső, Herczeg József és Rátásics József.

Miután elnöklő bíró az ülést megnyitá, — olvastatott a barcsi pénzügyőri biztos f. évi 1937. számú megkeresése, mely szerint az állami borítal és hus fogyasztási adónak az 1905, illetőleg 1906 és 1907 évekre való biztosítása ügyében az egyezkedési tárgyalás f. hó 10-én volt, melyre a község részéről Balogh József bíró, Vargha Sándor főjegyző, Faboricza József esküdt, Walde Lajos és Szalay József képviselők küldettek ki. Egyben kijelenti a képviselőtestület, hogy nevezett kiküldöttek által kötendő egyszélség kötelező Szigetvár lakosságára nézve.

A rózsza réten miután még eddig csak két ház épül, utcát nem nyitnak, ennél fogva a telek tulajdonosok tartoznak gondoskodni arról, hogy miként jutnak házukhoz. Indoklásul (igen helyesen) mondja ki a képviselőtestület, hogy miután az utca kisajátítása tetemes költségbe kerülne a városnak és az érdekelte birtokosokkal megegyezni amugy sem lehetett, s tekintve azt, hogy talán még évtizedek múltán fog a kérdéses utca kiépülni, tehát ezen utca megnyitására még most nincs szükség.

Következett az előjáróság javaslata a piaci elővásárlás szabályozása ügyében.

Az előadói javaslat egyhangú elfogadása mellett határozatilag kimondja a képviselőtestület, miként felkéri Somogyvármegye törvényhatóságát egy olyan értelmű szabályrendelet alkotására, mely Szigetváron a piacra hozott élelmi cikkeknek nyáron reggel 8 óra, télen 9 óra előtt kofák, vagy más nyereszkesre vásárlók által akár a piacon

akár azonkívül való megvételét kihágásnak minősíti.

Ezután hoszasabban, nyomós argumentumokat, hoz fel indoklásul az előjáróság. Különösen azon körülmény, hogy a kofák és más nyereszkesre vásárlók a piacra hozott élelmi cikkek, mielőtt a piacra utalt nagyközönségnek módjában volna szükségletét beszerezni, — majdnem mind össze vásárolják és nagyrészt vidéki piacokra szállítják — s az élelmi cikkek árát oly magasra csigázták fel, hogy annak következtében a lakosság megelhetése veszélyeztetve van, holott a piac első sorban a nagy község szükségletének kielégítésére kell, nem hogy az a a kofák kapzsóságának essen áldozatul.

A szabályrendelet alkotására azért volt Somogyvármegye törvényhatósága felkérődő, mert a község olyan szabályrendeletet mely valamely cselekmény elkövetését kihágásnak minősíti, nem alkothat.

Örömmel üdvözöljük az előjáróságot és képviselőtestületet ezen általunk is proponált terv megvalósításáért, s reméljük, hogy Somogyvármegye alispánja, nem különben a törvényhatósága befogják látni, hogy az elővásárlás korlátozása, nem csak más-kor, de különösen ez inségesnek mutakozó évben okvetlenül szükséges. Hisszük, hogy az adózó polgárság jogos kérelmének eleget tesznek Kaposvárott. S nemcsak Szigetvárott de mindenütt ahol ily szabályrendeletre szükség van azt megalkotják és engedélyezik a községeknek, mert ennél üdvösebbet egy hamar elnem képzelhetünk a szegény nép javára.

A közgyűlés még pár apróbb ügyet intézett el.

Tarka krónika.

— Nők a közigazgatásban. — Bár ne ismernénk. — Czigányfurfang. — A vízvezeték. — Az olvasztott fagyalt.

Élénk diskurzus folyt le a napokban a kávéházban a fölött, hogy Tisza Pista belügyér ur, nőket is enged alkalmazni a közigazgatásban.

Hogy jól van-e ez így vagy nem? pro és kontra folyt a vita. Végül egy nagyszájú ur ezen mondása zárta be a vitát.

— Hagyjátok már abba. Jól van ez így, mert ha nőket is alkalmaznak, akkor lesznek csak a szolgabírák igazi basák.

Egy takarékpénztári s. könyvelőhöz tűzifát szállítottak a denesházi atyafiak, kiket ő mind névről szólított meg. Feltűnt ez a könyveió hozzátartozóinak s megkérdezték a polgárokat.

— Hát maguk is ismerik ezt az urat?

— Bár ne ismernénk. Válaszolták kórusban az atyafiak.

Mikor Szaboleska Mihály, a jeles poéta még falusi lelkész volt; egy izben sürgősen hívták őt a cigánysorra. Egy öreg dáde haldoklott és az ur vacsoráját akarta fölvenni.

Szaboleska kötelességéhez híven elment. A cigánynak föladta az urvacsorát és azután távozott.

Másnap ismét baj volt a cigányok putrijában. Most meg egy másik dáde készült a másvilágra, de előbb ő is föl akarta venni az ur vacsoráját.

Szaboleska a haldoklóhoz sietett, aki nagyokat nyögve feküdt a földön egy rongyos szalmazsákon. Az urvacsorát föl adta neki és elment.

De a dáde közt ugylátszik valami nyavaja ütöt be, mert harmad-, negyednapra újra küldtek Szaboleskát. Ez most már neszelt olyasfélét, hogy ebben a járatban része van alighanem a bornak és egy jó, öreg füttykóst vitt magával.

A beteg cigány nagy jajgatással fogadta Szaboleskát, de az odalépett az ágyhoz és fölhajtotta a takarót. Jót sejtett: a cigány teljesen fölöltözve feküdt alatta. Az izmos lelkész azonban hamarosan jól ellátta a füttykössel a cigányt, aki egyszerre meggyógyult és ugrott volna ki az ágyból, de Szaboleska nem engedte. Puhította tovább a bottal. Aztán már jajgathatott a dáde. Volt reá oka.

Heuréka! Megvan oldva a vízvezeték csatornázás nélkül. Szigetvárott naponta látható. A csöve sem be nem fagy, sem elnem romlik. Bőséges vízzel ellát gyárakat, ipartelepeket, fürdőket és magánosok viztartályait. Óránkint 60 kána vizet szállít még a túskevárba és a magyar utcába is. Az újonnan berendezett vízvezeték nevét feltalálójától vette s Dömötörnek hívják. Az ártézi víz melegségével ajánljuk az érdeklődők figyelmébe.

A multkorai afrikai hőségben vendégek érkeztek egy uri házhoz. Véletlenül azonban a család nem volt otthon, hát lapunk barátja ki ott üti véti dolgát, figyelmes akart lenni a vendégekkel szemben s elküldte Dárdás Dani háziszolgát a czukrászhoz fagyaltért. De szerencsétlenségére Shlesinger ur a szamaras vándor művész éppen kardokat nyelt az utcán, s Dárdás Dani jó fél óráig szajlatva nézte a kőkler mutatványait. Végre mégis csak haza felé indult. Lapunk barátja már tükön ült és ált. Egyre marasztalta a vendégeket, kik már távozni akartak.

Végre belép Dani s át adja a fagyaltot, amely úgy folyt mint tavasszal ha a házak ereszen a jégcsapp megsordul. Felolvadt. Lapunk barátja annyira kétségbe esett ennek láttára, hogy öngyilkosságot akart elkövetni, mert a fagyalt kárba vész. De leírhatatlan mily nagy volt öröme, midőn a vendégek a fagyaltot megitták.

KÖZGAZDASÁG.

□ Szállításiidő kedvezmény szálás takarmányműre. Hieronymi Károly kereskedelmiügyi miniszter a nagy takarmány hiányra való tekintettel utasította a M. Á. V igazgatóságát, hogy az ország határától legalább 50 kilométerre fekvő magyarországi vasúti állomásokra szállítandó, állattenyésztéssel foglalkozó gazdák részére az illető rendeltetési állomáson tényleg leadandó s onnan tengelyen elfuvarozható széna-, szalma- és

szecsaküldeményekre nézve a szállítási díjnak kocsis- és fuvarlevelenkint legalább 10.000 kilogrammért való fizetése mellett az összes vonalain a II. kivételes díjszabásnak a tételit alkalmazza. Ez a kedvezmény visszavonásig, de egyelőre legkésőbb az esztendő végéig érvényes. A vasutaknak szigorúan kell ellenőrizni, hogy visszaélés ne történjék a kedvezményvel s főleg közvetítők ne vehessék azt igénybe, ezért csakis az O. M. G. E. és a vidéki gazdasági egyesületek által kiállítandó igazolványok alapján adják azt meg a gazdáknak is. A miniszter valamennyi hazai vasutat felkérte hasonló kedvezmények megadására.

□ **Borkostoló és kertészeti kiállítás** lesz ez évi október 2-től 4-ig Pécsen a melyen gyümölcsöt, szőlőt, bort, gyümölcsbort, pezsgőt, a kertmunkához szükséges eszközöket és kosár kötészetet mutatnak be. A rendezőbizottság élén dr. *Fejérvány* Imre főispán, *Valler* Antal püspöki helynök *Majorosy* polgármester *Erreth* országgyűlési képviselő *Kosztis* alispán állanak. Épülnek külön pavilonok és sátorok is. A kiállítás rendezése nagy diszokmányt, dicsérő oklevelet és pénzjutalmakat fog szétosztani. Az Országos magyar kertészeti egyesület erkölcsi támogatásában részesíti a kiállítást. Az összes bejelentések *Ziegler* Nándorhoz (Pécs városháza) intézendők.

Minden családnak

száját jól felfogott érdekében csakis a

Kathreiner-féle Kneipp-maláta kávé

szabadna pótlékul használnia
a mindennapi kávéitalhoz.

Szerkesztői üzenetek.

Dr. K. Gy. Mozsgó. Máskor is köszönettel veszünk hasonló, vagy bármilyen más ily szellemesen és jól megírt közérdekű cikkeket. Kérjük időközönként folytassa. Üdvözljük

É. E. Helyben. Hat strófás „Bucsu“ című szentimentális zöngeményéből csakis az első és második strófát közöljük, de itt — lme :

Az erdőben szép holdvilág mosolyog
Ifjú és lány szép csendesen andalog
Sóhajtásuk kihallik a szélére
Nem is tudják, hogy az idő éjfelre.

Ketteskén nézik a szép holdvilágot
Nem is sejtve, hogy borot hoz reájok
Végre tizenkettőt út a nagy óra
Fölnyilik az ifjú ajka bucsura.

Ez a nyolcz sor is nagyon szép, hát még a többi; éppen azért nem merjük kiadni, mert féltünk, hogy éjjelkor bennünket út le az erdei nagy óra,
H. Gy. Helyben. Az elbeszélés meséje már rég

elcsépett. Hogy a cigányt télen megakarják enni a farkasok és a hegedülése menti csak meg az ordasoktól, ezt már gyermekkorunkban olvastuk a kalendáriumban. Különböztetve a meseszövevényben is sok felesleges dolog fordul elő s nincs benne semmi consequentia. Próbáljon önállóan dolgozni s ne átdolgozni valami régiséget. Ha netán valami eredeti dolgozata lesz, küldje be, talán akkor jobbat mondhatunk. Ezt azonban nem közölhetjük.

Többeknek legközelebb válaszolunk.

Gabona-piacz.

Fuchs A. Fia gabona keresk. jelentése szerint. Árak a legújabb jelzés szerint 50 kgr. ként értetődnek,

Szigetvár, 1904. augusztus 5-én.				
Buza	uj	—	K. 10 30	10 50
Rozs	„	—	7 —	7 50
Árpa	„	„	5 50	7 —
Zab	„	—	6 50	6 70
Tengeri	„	„	7 50	8 —
Bükköny	ó	—	6 50	7 —
Bab	uj	—	10 —	10 20

Budapesti gabonatözsde.

(Jelentés.) augusztus 13.

Az esőzések következtében az áruk a budapesti tőzsdén hanyatlottak, ma árvaltozás nem történt.

Kiadja a szerkesztőség.

1780

1904. tk.

Árverési hirdetményi kivonat.

A szigetvári kir. bíróság mint telek-könyvi hatóság közhírré teszi, hogy a Szigetvári takarékpénztár végrehajthatónak *Stinác* Antal és társai végrehajtást szenvedők elleni 410 korona tőkekövetelés és járulékaik iránti végrehajtási ügyében a szigetvári kir. járásbírószág területéhez tartozó a drávaszentmártoni 76 számú tjkvben A I. 1 sor, 129 hrsz. a. és 2 sorsz. a. ingatlan 352 korona, — a drávaszentmártoni 373 sz tjkvben A I. 165/b hrsz. a. ingatlan 450 korona, — a drávaszentmártoni 82 sz. tjkvben A I. 203/a 678/b/1. 750/a/2, 1352/a/1 és 17. sorsz. a. ingatlan a végreh. törv. 156. §. értelmében 254 korona, — a drávaszentmártoni 550 sz. tjkvben A I. 140. hrsz. ingatlan 381 korona becsárban az árverést elrendelte. és hogy a fenebb megjelölt ingatlanok az 1904. évi szeptember hó 3-ik napján délelőtt 11 órakor Drávaszentmárton község-házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kiállítási áron alól is eladni fognak.

Árverezni szándékozik tartozni az ingatlanok becsárának 10% -át készpénzben, vagy az 1881: LX. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz a kelt igazságügy-ministeri rendelet 8. §-ában, kijelölt óvadék-képes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881: LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt át szolgáltatni.

Kelt Szigetvár 1904. évi június hó 9 n.
A szigetvári kir. járásbírószág mint telek-könyvi hatóság.

Molnár
kir. albiró.

Előleges jelentés!

Van szerencsém Szigetvár és vidékének uri közönségét értesíteni, miszerint a napokban **Szigetvárra érkezem.**

Mindazok kik a fogtechnikai téren általam speciális műveleteket kívánnak igénybe venni, sziveskedjenek ezen ritkán kínálkozó alkalmat annak idején felhasználni.

Tisztelettel
Prohászka Sándor
műfog-speciálista,
Budapestről.

A „KÁVÉ KIRÁLY“-hoz

Aki nagyon jó zamatu s illatu kávé kedvel, az csakis „KIRÁLY-KÁVÉ“-t vegyen, mely a legkiválóbb fajok vegyítéséből áll s még eddig nem létezett módszer szerint van pörköltve. Hosszas kísérletezés után sikerült ezt elérnünk s így minden kávéismerő, ki egyszer megízleli, soha más kávé nem fog használni.

Ismeretes, hogy a kávé a legérzékenyebb czikk, melyből a finom zamatu s illat azonnal elillan, valamint minden íz s szagot elvesz, miért is ezen kiváló kávé lemezdozókba csomagoljuk s szállítjuk bármely postállomásra bérmentve, utánvétellel a következő árban:

1 kgrm doboz	—	4 kor.	80 fill.
2	—	9	—
4	—	17	20

Ezen különleges pörkölt kávé kivül ajánljuk a következő nyers fajokat, szinte bérmentve, utánvétellel bármely postállomásra:

1 postacsomag 5 kgr. legfin.	Cuba	kor. 13. 50
1	Ceylon	12. —
1	Jamaica	11. —

BIRÓ ÉS TÁRSA
a Kávé király-hoz
BUDAPEST, VI. ker., Teréz-körút 26.

A „KÁVÉ KIRÁLY“-hoz

LEHR IZIDOR

— ÁRUHÁZA —
Pécs, Király-utca, a Színház mellett.

Nyakkendő különlegességek!
Nyakkendő különlegességek!

Értesítés!

Bátorkodom a n. é. közönséget értesíteni, hogy **Pécsen** a Színház-téren (a Nemzeti Kaszinóval szemben)

uri,- női divat,
rövidáru és szabókellék
üzletet nyitottam. — **A legolcsóbb szabott áruk mellett** a legjobb árut tartom raktáron, a miről kérem egy próbarendeléssel meggyőződni.

Vidéki megrendeléseket postafordultával utánvétellel küldöm s az esetleg meg nem felelő árukért a pénzt visszaadom.

Kiváló tisztelettel
Lehr Izidor.

Árverési hirdetmény kivonata.

A szigetvári kir. járásbiróság, mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy a Veszprémi takarékpénztár végrehajthatónak Otártics Mihály barcsi lakos végrehajtást szenvedő elleni 767 korona 64 fillér. tökekövetelés és járulékal iránti végrehajtásiügyében a szigetvári kir. járásbiróság területén lévő a barcsi 1085 sz. tjkvben A I. 466/a. 592/a. 752/b. 603/a. 954/a. 1101/b. 1285/b. 1473/b. 1582/a. 1173/88. és 1489/169. hrsz. és 13 sorsz. ingatlanra az árverést 1957 koronában ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a fentebb megjelölt ingatlan az 1904. évi Szeptember hó 7-ik napján délelőtt fél 12. órakor Barcs község házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át, készpénzben, vagy az 1881 LX. t. cz. 42 §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi November hó 1-én 3333 sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881: LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Szigetvár 1904. évi Junius hó 23-ik n.

A szigetvári kir. Járásbiróság, mint tkvi hatóság.

Molnár albiró helyett:

Batta
kir. járásbiró.

Az előrehaladott idény

folytán

a raktáron levő
összes nyári cikkek
leszállított áron
kaphatók

Maradékok fél árban!

Deutsch Dávid fia

divatáruházában

Szigetvárrott.

(Takarékpénztár épületben).

A városilag segélyezett pécsi nyilvános
PORGES-féle
felső kereskedelmi iskola jövő (30.) tanéve *folyó*
évi szeptember hó
1. napján nyílik meg.

Ez az intézet az ország többi felső kereskedelmi iskoláival (akadémiákkal) teljesen egy rangban áll és a végzett növendékek érettségi vizsgálat letételével az

egyévi önkéntesi jog kedvezményében részesülnek.

A vidéki növendékek elhelyezése az igazgatóság beleegyezésével történhetik. **Benlakás is van.**

A beiratások az intézet helyiségében **PÉCSETT (KOSSUTH-U. 5.)** történnek **f. é. szeptember 1-től** kezdődve **szept. 5-ig.**

A felső kereskedelmi iskolával párhuzamosan f. é. november hó 1-én **esti tanfolyam** is nyitattik, melyre a beiratások f. é. szeptember és október hónapban történnek.

Pécsett, 1904. évi augusztus hóban.

Bővebb felvilágosítást nyújt

az igazgatóság.

Háromszori bekenésre

megszabadul kellemetlen lábizadásától.
Egy korona beküldése ellenében (tiz levéljegy) bérmentve küldi
Riesz gyógyszerész, **Halas.**

Egy jó házból való fiu nyomdász-
tanoncznak felvétetik
Kozáry Ede könyvnyomdájában.

Egy jó karban lévő
erős férfi

KERÉKPÁR

megvételre kerestetik.

Bővebbet

Kozáry Edénél.

Unhert Antal temetkezési vállalata, **Szigetvár**

Elvállal hulla szállítást vasuton és saját gyász-kocsiján, minden irányban

Raktáron tart:

ércz és fa koporsókat, sirkoszorukat és szemfedőket nagy választékban.
Különösen ajánlja ércz koporsóit, melyek a földbe temetve sem horpadnak össze

**Hirdetéseket jutányos árért vesz fel
a kiadóhivatal.**